

1951

ନଭେମ୍ବର 26

ଆଦାମଜୀ ଉମର ଦଲାଲ

ବନାମ

ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ

[ସମ୍ବିଦ୍ ପଞ୍ଜଲ୍ ଅଲ୍ଲୀ, ମେହର୍ ଚାନ୍ଦ ମହାଜନ

ଏବଂ ଭିଭିଆନ୍ ବୋଷ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଅପରାଧୀକ ବିଚାରଣା - ଦଣ୍ଡାଦେଶ - ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ - ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ନୀତି - ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ପରିସ୍ଥିତି - ଅପରାଧ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁପାତ - ଅତ୍ୟଧିକ ଜୋରିମାନା ସହିତ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ନିନ୍ଦା - କଳାବଜାରୀ - ଦଣ୍ଡ - ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ - ଅଭ୍ୟାସ - ଅପରାଧୀକ ଆବେଦନ - ଦଣ୍ଡାଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ

ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ ଦଣ୍ଡର ସଠିକ୍ ପରିମାପକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଏକ ବହୁତ କଷ୍ଟକର ବିଷୟ ଅଟେ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏହା ବିବେକିତା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଟେ ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ବିଚାରଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ, କୌଣସି କଡ଼ାକଡ଼ି ନିୟମ ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏକ ଅପରାଧ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁପାତର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସର୍ବଦା ଅଦାଲତକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଏବଂ ଅପରାଧର ଗୁରୁତ୍ଵକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଭଳି ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ କାରାବାସର ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅବଧି ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରାଯାଇଥାଏ, ବ୍ୟତିକ୍ରମୀ ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ ଏହା ସହିତ ଅତ୍ୟଧିକ ଜୋରିମାନା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

ଯଦିଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏହି ଦେଶରେ ସାଧାରଣତଃ କଳାବଜାରୀ ଅପରାଧ ପ୍ରଚଳିତ ରହିଛି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏହାର ଆରୋପ ଲାଗିଥାଏ, ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି କୋହଳତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର କଠୋରତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ ଅଟେ, ତଥାପି, ଯେତେବେଳେ ବିଶେଷ କରି ଜଣେ ଦଲାଲି କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କାରାବାସର ଯଥେଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ଅନୁଚିତ ରୂପେ ଅତ୍ୟଧିକ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, ଯାହା ପ୍ରମୁଖଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଛି ପରିମାଣରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହୋଇଥାଏ ।

କେବଳ ଉକ୍ତ ବ୍ୟତିକ୍ରମୀ ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ ଯେଉଁଠାରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟଧିକ କଠୋର ଥାଏ ଏବଂ ନ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରକୃତରେ ଅଗ୍ରସର କରାଯାଇଥାଏ, ଘଟିଥିବା

ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସ ନୁହେଁ । [ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଆଧାରରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ ଯେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ଜୋରିମାନା ଅତ୍ୟଧିକ ଥିଲା ଏବଂ ଅପରାଧ ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ରୂପେ ଅନୁପାତବିହୀନ ଥିଲା ।]

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1951 ର 54 ଏବଂ 55 । ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1951 ର 88 ଏବଂ 89 ରେ ବମ୍ବେସ୍ଥିତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର (ବାଉଡେକର ଏବଂ ଚୈନାନୀ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିହର) 11 ଏପ୍ରିଲ, 1951 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକରୁ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏଚ୍. ଜେ. ଉମ୍ରିଗର ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଜିନ୍ଦା ଲାଲ୍ ।

ନଭେମ୍ବର 26, 1951 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମହାଜନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା - ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଦୁଇଟି ଆବେଦନ କେବଳ ଦଣ୍ଡର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ସୀମିତ ଅଟେ । ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 54/1951 କୁ ଉଚ୍ଛାପନ କରିଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା: 1950 ର 1783/ P ରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଆଦମଜୀ ଉମର ଦଲାଲଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭିଯୋଗରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା:

"ପ୍ରଥମତଃ, ଆପଣ 1949 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 29 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ପାଖାପାଖି, ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଯୋଗାଣ (ଅସ୍ଥାୟୀ କ୍ଷମତା) ଅଧିନିୟମ, 1946 ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ହୋଇଥିବା ସରକାରୀ ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 342/IV B ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି, କୌଣସି ଅନୁମତି ବିନା, ଏହି ଡେଲକୁ ଦୁତଗାମୀ ଡିଜେଲ ଡେଲ ବୋଲି ଭୁଲ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି କିମ୍ବା ଦର୍ଶାଇ ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟରୁ ରାଜ୍ୟର ସୀମା ବାହାରେ ଥିବା ଏକ ସ୍ଥାନ ଜାଲନାକୁ ରେଳ ଯୋଗେ 50 ବ୍ୟାରେଲ କିରୋସିନି ଡେଲ ରପ୍ତାନୀ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଏହିପରି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଯୋଗାଣ (ଅସ୍ଥାୟୀ କ୍ଷମତା) ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଏବଂ 8 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ କରିଥିଲେ ।

1951

ଆଦାମଜୀ ଭମର

ଦଲାଲ

ବନାମ

ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ମହାଜନ

ଦ୍ଵିତୀୟତଃ, ଆପଣ ବମ୍ବେଠାରେ 1949 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 29 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ପାଖାପାଖି, ଏହାକୁ ହାଇକ୍ସିଡ୍ ଡିଜେଲ ଡେଲ ବୋଲି ଭୁଲ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି କିମ୍ବା ଦର୍ଶାଇ 50 ବ୍ୟାରେଲ କିରୋସିନି ଡେଲ ରେଲ ଯୋଗେ ରଫ୍ଟାନୀ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅପରାଧ ଘଟାଇବାକୁ ପରସ୍ପରକୁ ପ୍ରରୋଚିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 114 ସହିତ ପଠନ କରାଯାଉଥିବା ଭାରତୀୟ ରେଲ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 106 ଏବଂ 107 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ କରିଥିଲେ ।"

1950 ର ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1784/ P ଏବଂ 1785/ P ରେ, ଯଥାକ୍ରମେ 50 ଏବଂ 15 ବ୍ୟାରେଲ କିରୋସିନି ଡେଲର ଦୁଇ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମାନ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ସେହି ସମାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦୁଇଟି ମାମଲାରୁ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 55/1951 ଉଦ୍ଧାପନ ହୋଇଛି ।

ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ତିନୋଟି ମାମଲା ଉତ୍ପତ୍ତିଥିଲା ତାହା ଏହିଗୁଡ଼ିକ ଅଟେ । 29 ଡିସେମ୍ବର 1949ରେ, ଖାଦି ବନ୍ଦରରୁ ହାଇକ୍ସିଡ୍ ଡିଜେଲ ଡେଲ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିବା 50, 50 ଏବଂ 15 ବ୍ୟାରେଲର ତିନୋଟି ବ୍ୟାରେଲ ଆରକ୍ଷିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ପ୍ରକୃତରେ ସେଥିରେ କିରୋସିନି ଡେଲ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଜାଲନାକୁ ପଠାଯିବାର ଥିଲା । ଏହି ତଥ୍ୟ ପାଇବା ପରେ ପୋଲିସ ରେଲ ଡବାଗୁଡ଼ିକୁ ଖୋଲି ସେଥିରେ ରଖାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାରେଲଗୁଡ଼ିକୁ ତଦ୍ଵାବଧାନକୁ ନେଇଥିଲେ । ଅଭିଯୁକ୍ତ 2, 3 ଏବଂ 4, ଦଲାଲି କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଏକ ସଂସ୍ଥାର ସଦସ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ସେମାନେ ତିନୋଟି ଭିନ୍ନ ପ୍ରମୁଖଙ୍କ ଚରଫରୁ ସନବିମ୍ ଡେଲ କମ୍ପାନୀରୁ ସେହି ଡେଲ ବ୍ୟାରେଲ କିଣିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିକର ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ଅଟନ୍ତି । ଅଭିଯୁକ୍ତ 5 ଏବଂ 6 ଜଣ ହେଉଛନ୍ତି ଗୋଦାମ ରକ୍ଷକ ଏବଂ ଯୋଗାଣକାରୀ କମ୍ପାନୀର ସହକାରୀ ଗୋଦାମ ରକ୍ଷକ । ଜବତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟାରେଲ ଉପରେ "ପ୍ରକାଶ ଟ୍ରେଡର୍ସ - ହାଇ କ୍ସିଡ୍ ଡିଜେଲ ଅଏଲ, ୟୁ. ଏସ୍. ଏ" ଚିହ୍ନ ରହିଥିଲା । 100 ବ୍ୟାରେଲ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ତୃତୀୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦୁଇଟି ମାଲବାହୀ ଗାଡ଼ିକୁ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମାଲବାହୀ ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଲଦାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସାକ୍ଷୀ ସଭାର ଲତିଫଙ୍କୁ, ଯିଏକି ଖାଦି ବନ୍ଦରରେ ମାଲକୁ ଆଗକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ପରିବହନ କରିବା ଦାୟିତ୍ଵର ଜଣେ ଏଜେଣ୍ଟ ଥିଲେ, ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ହାଇଦ୍ରାବାଦ ରାଜ୍ୟର ଜାଲନା ପାଇଁ 15 ବ୍ୟାରେଲର ତୃତୀୟ ଭାଗ ସହିତ ଏହି ବ୍ୟାରେଲଗୁଡ଼ିକର ଆରକ୍ଷଣ ପାଇଁ, ତୃତୀୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ ତାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ମାଲ ପ୍ରେରଣ

ପତ୍ରରେ, ଯାହା ପ୍ରଥମ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ତରଫରୁ କିଣାଯାଇଥିବା 50 ବ୍ୟାରେଲ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା, ତାଙ୍କ ସଂସ୍ଥାକୁ ପ୍ରେରକ ଭାବରେ ଏବଂ ମାଲ୍ ଗ୍ରହଣ ନିଜେ ଥିଲେ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମାଲ୍ ପ୍ରେରଣ ପତ୍ର ସଭାର ଲତିଫଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ଥିଲା । ଏହି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକରେ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ହାଇ-ସ୍ପିଡ୍ ଡିଜେଲ ଡେଲ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ମାଲ୍ ପ୍ରେରଣ ପତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମାନ ମାଲ୍ ପ୍ରେରଣ ପତ୍ର ଏବଂ ଆଶଙ୍କା ପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ କିରୋସିନ୍ ଡେଲ ରପ୍ତାନୀ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାରେଲ ଉପରେ ଧଳା ରଙ୍ଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ନୂଆ ପରି ଦିଶୁଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟାରେଲରେ କରାଯାଇଥିବା ରଙ୍ଗ ତଳେ "କିରୋସିନ୍ ଡେଲ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଥିଲା । ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ, ସମସ୍ତ ଛଅ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଭିଯୋଗ ଆଧାରକୁ ନେଇ ଯଥାକ୍ରମେ 50, 50 ଏବଂ 15 ବ୍ୟାରେଲର ତିନୋଟି ପ୍ରେରିତ ମାଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ତିନୋଟି ପୃଥକ ମାମଲା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ନିଜକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ।

ପଞ୍ଚମ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ 2 ଏବଂ 3 ତାଙ୍କୁ ଏକ ବିତରଣ ଆଦେଶ ଆଣି ହାଇ ସ୍ପିଡ୍ ଡିଜେଲ ଡେଲ ବିତରଣ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ କିରୋସିନ୍ ଡେଲ ବିତରଣ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ସଂସ୍ଥା ତରଫରୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ 65 ବ୍ୟାରେଲ ହାଇ ସ୍ପିଡ୍ ଡିଜେଲ ଡେଲ ପାଇଁ ସେ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ କିରୋସିନ୍ ଡେଲର ଆରୋପିତ ଯୋଗାଣ ବିଷୟରେ ସେ ସବୁ ଜାଣିଥିବା, କଥାକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ସନବିମ୍ ଅଏଲ୍ କମ୍ପାନୀକୁ 65 ବ୍ୟାରେଲ ଡିଜେଲ ଡେଲ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ କମ୍ପାନୀରୁ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ଗୋଦାମରୁ ବ୍ୟାରେଲ୍ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ପଞ୍ଚମ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଡିଜେଲ ଡେଲ ବଦଳରେ କିରୋସିନ୍ ଡେଲ ଦେବାକୁ କହିଥିବା କଥାକୁ ସେ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ବ୍ୟାରେଲ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଏବଂ ଦୁଇଟି ମାଲବାହୀ ଗାଡ଼ି ଯୋଗେ ଝାଦି ବନ୍ଦରକୁ ପଠାଇଥିବା କଥାକୁ ତୃତୀୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସ୍ଵୀକାର କରିଛନ୍ତି । ବ୍ୟାରେଲରେ କିରୋସିନ୍ ଡେଲ ଥିବା ଜାଣି ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । କେବେ ବି ଡିଜେଲ ଡେଲ ବଦଳରେ କିରୋସିନ୍ ଡେଲ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ କମ୍ପାନୀକୁ କହିଥିବା ବିଷୟକୁ ସେ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ । ଚତୁର୍ଥ ଅଭିଯୁକ୍ତ କହିଛନ୍ତି ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ କାରବାରରେ ସେ କୌଣସି ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ଏବଂ କୌଣସି

1951

ଆଦାନୀ ଉପର

ଦଳାଲ

ବକାମ

ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀନ

ମହାଜନ

ଅପରାଧ କରିନଥିଲେ । ଷଷ୍ଠ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ପଞ୍ଚମ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରିଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସେ ବ୍ୟାରେଲ ବିତରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ କୌଣସି ଅପରାଧ କରିନଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ବିଦ୍ଵାନ ପ୍ରାଦେଶିକ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଅଭିଯୁକ୍ତ 2, 3 ଏବଂ 5 କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ 1, 4 ଏବଂ 6 କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ କାରଣ ସେ ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଦୁଇଟି ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀ (ଅଭିଯୁକ୍ତ 3) କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:-

1. 1950 ର ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1783-P ରେ ତାଙ୍କୁ ଛଅ ମାସର ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଯୋଗାଣ (ଅସ୍ଥାୟୀ କ୍ଷମତା) ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଏବଂ 8 ଅନୁଯାୟୀ 15,000 ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନାରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଜୋରିମାନା ପଇଠ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ଛଅ ମାସ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାର ଥିଲା । ଭାରତୀୟ ରେଳ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 106 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଉପରେ 1000 ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଖୁଲାପ କଲେ ତାଙ୍କୁ ଏକ ମାସ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାର ଥିଲା ।

2. 1950 ର ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1784-P ରେ, ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଯୋଗାଣ (ଅସ୍ଥାୟୀ କ୍ଷମତା) ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଏବଂ 8 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ଛଅ ମାସ ପାଇଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ 15,000 ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନାରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ବିଫଳତାରେ ଛଅ ମାସର ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାର ଥିଲା । ରେଳବାଇ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଉପରେ 1,000 ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଖୁଲାପ କଲେ ତାଙ୍କୁ ଏକ ମାସ ଜେଲ୍ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

3. 1950 ର ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1785-P ରେ, ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଯୋଗାଣ (ଅସ୍ଥାୟୀ କ୍ଷମତା) ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଏବଂ 8 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଦିନର ଜେଲ୍ ଦଣ୍ଡ ଏବଂ 10,000 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନାରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ବିଫଳତାରେ ଛଅ ମାସ ପାଇଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ଥିଲା । ରେଳବାଇ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଉପରେ 300 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଖୁଲାପ କଲେ ତାଙ୍କୁ ଏକ ମାସ ଜେଲ୍ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ

ବ୍ୟତୀତ ଏହି 115 ବ୍ୟାରେଲ ଟୈଳ ଉପରେ ମୋଟ 42,300 ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଲାଗୁ କରିବା ସମୟରେ ବିଦ୍ଵାନ ପ୍ରାଦେଶିକ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ:-

"ଯେତେବେଳେ ଏଭଳି କଳାବଜାରୀ କାରବାର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଥାଏ, ତାହାକୁ ଦମନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ନଚେତ୍ ଏପରି ହଇରାଣରୁ ସାଧାରଣ ଲୋକ ନିଷ୍ଠାର ପାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।"

ଆବେଦନ ଉପରେ କେବଳ ପଞ୍ଚମ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଜୋରିମାନାକୁ ଛାଡ଼ି କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟତୀତ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତି ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେଉଁ ଉପାୟରେ ଏହି ଅପରାଧ ଘଟାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରକୁ କିରୋସିନି ପଠାଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟତଃ କଳାବଜାରରେ ବିକ୍ରି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଥିଲା, ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପାରିତ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଅତ୍ୟଧିକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ ଦଣ୍ଡର ସଠିକ୍ ପରିମାପକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଏକ ବହୁତ କଷ୍ଟକର ବିଷୟ ଅଟେ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏହା ବିବେଚିତାର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଟେ ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ବିଚାରଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ, କୌଣସି କଡ଼ାକଡ଼ି ନିୟମ ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏକ ଅପରାଧ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁପାତର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସର୍ବଦା ଅଦାଲତକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଏବଂ ଅପରାଧର ଗୁରୁତ୍ଵ ଭଳି ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ କାରାବାସର ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅବଧି ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରାଯାଇଥାଏ, ବ୍ୟତିକ୍ରମୀ ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ ଏହା ସହିତ ଅତ୍ୟଧିକ ଜୋରିମାନା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଆମକୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଏହି ବିଚାରଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇନାହିଁ ଏବଂ କଳାବଜାରୀର କୁପ୍ରଭାବକୁ ଦମନ କରିବା ଏବଂ ଦଣ୍ଡର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ ଏପରି ହଇରାଣରୁ ମୁକ୍ତ କରିବାର ଆଗ୍ରହ ନ୍ୟାୟିକ ଭାବନାକୁ ବିଚଳିତ କରିଛି ।

ଏହି କାରବାରରେ ପ୍ରଥମ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରମୁଖଙ୍କ ଡରଫରୁ ଏକ ଦଲାଲି କର୍ତ୍ତା ସଂସ୍ଥାର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ଦୃଢ଼ଭାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଦୁଇଜଣ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ପାରିତୋଷିକ ଅଧା ପ୍ରତିଶତ

1951

ଆଦାନୀ ଉପର

ଦଳାଲ

ବନାମ

ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ମହାଜନ

ଥିଲା । ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ନଥିରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ଓକିଲ ପରିଷଦରେ ତାଙ୍କର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଦୃଢ଼ତାର ସହ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅତ୍ୟଧିକ ଜୋରିମାନାର ଏକ ଅଂଶ ମଧ୍ୟ ଦେବା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅସମ୍ଭବ । ବ୍ୟବସାୟ କାରବାରର ସାଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କଳା ବଜାରରେ ଡେଲ ବିକ୍ରି ଦ୍ଵାରା ହେଉଥିବା ଲାଭ ପ୍ରମୁଖଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ ନଥିରେ ଏହାର ବ୍ୟାପକତା ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ କିମ୍ବା ମିଳେନାହିଁ । ଏହି ପରିକଳ୍ପିତ ଦ୍ଵାରା କିରୋସିନି ତେଲ ପାଇ ଲାଭବାନ ହେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରଥମ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ନାହାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ, ଯାହାଙ୍କ ଡରଫରୁ ଡେଲ କିଣାଯାଇଥିଲା ସେମାନଙ୍କୁ ବିଚାର ପରିସରକୁ ଅଣାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହିପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଏପରି ଭାରୀ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବାର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରମାଣ କରୁଥିବା କୌଣସି ବିଷୟ ନଥିରେ ନାହିଁ ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ସହ ଏହାର ଅନୁପାତ ନାହିଁ ବୋଲି ଆମେ ମନେ କରୁ ।

ନିଃସନ୍ଦେହ ଏହା ସତ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏହି ଦେଶରେ ସାଧାରଣତଃ କଳାବଜାରୀ ଅପରାଧ ପ୍ରଚଳିତ ରହିଛି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏହାର ଆରୋପ ଲାଗିଥାଏ, ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି କୋହଳତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର କଠୋରତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଟେ । କିନ୍ତୁ, ଆମ ମତରେ, ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଦଲାଲି କର୍ତ୍ତା ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେଉଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କାରାବାସର ଯଥେଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଅନୁଚିତ ରୂପେ ଅତ୍ୟଧିକ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ଯାହା ପ୍ରମୁଖଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଛି ପରିମାଣରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହୋଇଥାଏ ।

ଘଟିଥିବା ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରୀତି ନୁହେଁ, କେବଳ ଉକ୍ତ ବ୍ୟତିକ୍ରମୀ ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ ଯେଉଁଠାରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟଧିକ କଠୋର ଥାଏ ଏବଂ ନ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରକୃତରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇ ନଥାଏ ।

ଯଦି ସମସ୍ତ ମାମଲାରେ, ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ସମର୍ଥିତ ଜୋରିମାନାକୁ ନିମ୍ନମତେ ହ୍ରାସ କରାଯାଏ, ତେବେ ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ଏହା ନ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବ: -

1950ର ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1783-P ରେ, ଜୋରିମାନାକୁ 15,000 ଟଙ୍କାରୁ ହ୍ରାସ କରି 1,000 ଟଙ୍କା କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଖୁଲାପ କଲେ ସେ ଏକ ମାସ ପାଇଁ କାରାବାସ ଭୋଗିବେ ।

1950ର ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1784- P, ରେ ମଧ୍ୟ ଜୋରିମାନାକୁ 15,000 ଟଙ୍କାରୁ ହ୍ରାସ କରି 1,000 ଟଙ୍କା କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଖୁଲାପ କଲେ ସେ ଏକ ମାସ ପାଇଁ ଜେଲ୍ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବେ ।

ସେହିଭଳି, 1950ର ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1785-P ରେ, ଜୋରିମାନାକୁ ହ୍ରାସ କରି 1,000 ଟଙ୍କା କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଖୁଲାପ କଲେ ସେ ଏକ ମାସ ପାଇଁ କାରାବାସ ଭୋଗିବେ ।

ଭାରତୀୟ ରେଳବାଇ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ 2,300 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ସମସ୍ତ ମାମଲାରେ ଜୋରିମାନାକୁ ସାମୁହିକ ଜୋରିମାନା ଭାବେ 1,000 ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଖୁଲାପ କଲେ ସେ ଏକ ମାସ ପାଇଁ କାରାବାସ ଭୋଗିବେ । ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

*ଦଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ହ୍ରାସ କରାଗଲା ।*

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତିନିଧି: *ଗଣପତ ରାୟ ।*

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତିନିଧି: *ପି. ଏ. ମେହେଟ୍ଟା ।*

### ଅସ୍ଥୀକରଣ

“ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

**ଭାଷାନ୍ତର:**

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

1951

ଆଦାମଜୀ ଉମର

ଦଳାଲ

ବରାମ

ବସେ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ମହାଜନ